

Agendapunt :
Voorstelnummer :
Raadsvergadering : 26 juni 2014
Naam opsteller : Theo Valé
Informatie op te vragen bij : Theo Valé
Portefeuillehouders : Jan Mesu
Registratienummer : CONCEPT
Zaaknummer : 14z0002130

Onderwerp: Zienswijzen op jaarstukken 2013 en programmabegroting 2015 GGD NHN

Aan de raad,

Beslispunt: er wordt een positieve zienswijze afgegeven op de jaarstukken 2013 en de programmabegroting 2015 van de GGD HN en de GGD wordt gevraagd met een voorstel te komen waarmee invulling wordt gegeven aan de bezuinigingsopgave voor 2015.

1. Waar gaat dit voorstel over?

Op 17 april 2014 zijn de jaarstukken 2013 en de programmabegroting 2015 ontvangen van de GGD. Ingevolge artikel 35 lid 3 van de Wet gemeenschappelijke regelingen kunnen de raden van de deelnemende gemeenten hun zienswijzen naar voren brengen over de jaarrekening en de ontwerp-begroting bij het Dagelijks Bestuur (DB) van de gemeenschappelijke regeling. Deze zienswijzen worden betrokken bij de behandeling van de jaarrekening en de ontwerp-begroting die aan het Algemeen Bestuur (AB) ter vaststelling worden aangeboden.

In 2012 heeft uw raad de uitgangspunten voor de gemeenschappelijke regelingen vastgesteld (zie bijlage 5). De van de GGD ontvangen documenten zijn door de financiële klankbordgroep beoordeeld en getoetst aan deze uitgangspunten. De uitkomsten van deze beoordeling / toetsing zijn in dit voorstel opgenomen.

In voorliggend voorstel wordt op zowel de jaarstukken 2013 als de programmabegroting 2015 van GGD ingegaan.

Zienswijze Jaarstukken 2013

a Algemene verantwoording

- De GGD heeft in 2013 geïnvesteerd op samenwerking met andere partijen en vooral op samenwerking met de gemeenten. Zo vinden drie keer per jaar accountgesprekken plaats tussen de gemeente en de GGD. Hierdoor is de relatie aan het verbeteren;
- Ook heeft de GGD een goede samenwerking met andere GGD-en en het RIVM in het kader van infectieziektebestrijding;
- Voor de kwetsbare burger heeft de GGD in 2013 contracten kunnen sluiten en/of behouden met politie en justitie en penitentiaire inrichtingen;
- Ook is de GGD zijn werkwijze aan het verbeteren om beter aan te sluiten op de transitie in het sociaal domein. Zo past de GGD de werkwijze “1 gezin 1 plan” toe

in de JGZ en voor kwetsbare burgers. Alle medewerkers in de JGZ hebben een training gehad over de transities;

- De sector voor kinderopvang staat mede door de economische crisis onder druk. Veel kinderopvang instellingen zijn gesloten, maar er kwamen veel gastouders bij. Het kwaliteitsvraagstuk is voor de GGD aanleiding geweest een aanbod op te nemen in het productenboek voor o.m. gastouders en grootouders;
- De GGD heeft in 2013 geïnvesteerd in optimaliseren van de financiële administratie;
- De aanpassing van de eigen organisatie op de (te verwachten) veranderingen binnen het sociaal domein is door de GGD opgepakt, maar nog niet afgerond. Om ook in de toekomst een efficiënte en wendbare organisatie te zijn, die op diverse terreinen zorg op maat kan leveren, moet de ingeslagen weg verder worden doorgezet.

b Financiële verantwoording

Enkele jaren geleden is de GGD gefuseerd van drie kleinere GGD-en tot een grote, die de gemeenten van Castricum tot en met Texel bedient. Door de crisis en de opgelegde bezuinigingen zit de GGD al enige jaren in financieel zwaar weer. Dat heeft te maken met het feit dat 70% van de kosten van de GGD uit loonkosten bestaat: door de crisis is het moeilijk om boventallig personeel te herplaatsen. Het jaar 2012 werd dan ook afgesloten met een negatief resultaat. De GGD heeft in 2013 gevraagd om alsnog de loon- en prijscompensatie toe te kennen voor 2013 en 2014 en om een bijdrage per inwoner voor de mobiliteitspool. Uit deze mobiliteitspool worden de kosten voor de herplaatsing van boventallig personeel betaald.

Het AB GGD heeft vanwege de financiële situatie bij de GGD op 3 juli 2013 besloten alsnog in 2013 de loon- en prijscompensatie en extra middelen beschikbaar te stellen voor de mobiliteitspool.

De GGD heeft over 2013 een positief resultaat behaald van € 360.599. Gezien de zeer beperkte omvang van de algemene reserve van € 8.847,- en de financiële risico's op meer bezuinigingen de komende jaren, stelt de GGD voor dit bedrag toe te voegen aan de algemene reserve

Voorstel

Voorgesteld wordt op basis van het advies van de financiële klankbord groep een positieve zienswijze af te geven op de jaarrekening 2013 waaronder het toevoegen van het positieve resultaat aan de algemene reserve.

Zienswijze Programmabegroting 2015

Inhoudelijk beoordeling

- In 2015 moet de vernieuwing van de JGZ die in 2013 is begonnen resulteren in een flexibele JGZ, waarbij maatwerk mogelijk is en die aansluit bij de wijk- of gebiedsteams in de gemeenten. Flexibilisering en maatwerk uiten zich in maatwerk: minder als het kan, meer als het moet. De GGD wil ook ouders/ jeugdigen toegang geven tot hun eigen dossiers en probeert contacten te onderhouden via sociale media. De JGZ laat hiermee zien een modern en innoverend onderdeel van de organisatie te willen zijn.
- De onzekerheid rondom de financiering van de SOA-bestrijding leidt ertoe dat de GGD efficiënter moet gaan werken. Dit is in 2013 al (noodgedwongen) ingevoerd en wordt verder geoptimaliseerd. De GGD geeft aan dat de gemeenten tot nu toe weinig financieel hebben bijgedragen en dat dit gezien de landelijke onzekerheid mogelijk kan veranderen. Dit verdient in 2014 en 2015 nadere aandacht en de ingezette koers van efficiënt en op maatwerk gericht werken moet daarbij leidend zijn.

- De reizigersadvisering en -vaccinatie is een belangrijke bron van inkomsten voor de GGD. De huidige crisis creëert onzekerheid voor de GGD, omdat mensen minder (ver) reizen. Het is van belang dat de GGD hier beleidsmatig op inspeelt;
- De GGD heeft in 2013 contracten kunnen sluiten en of behouden met politie en justitie en penitentiaire inrichtingen. In de loop van 2014 zal de politie kenbaar maken wie in 2015 de arrestantenzorg voor de politie gaat doen. Op dit moment kan niet met zekerheid gesteld worden dat de GGD die taak in 2015 krijgt.
- In 2015 wordt de Kindermonitor opnieuw uitgevoerd in heel Noord-Holland Noord.

Financiële beoordeling

Voor 2015 presenteert de GGD een sluitende begroting, zonder loon- en prijscompensatie, met die kanttekening dat de bezuinigingsopgave van € 1,5 ton nog niet is ingevuld.

De GGD waarschuwt dat bij verdere bezuinigingen zij het huidige dienstverleningsniveau niet kunnen volhouden. De raad vindt echter dat de GGD door efficiënter te gaan werken het huidige dienstverleningsniveau kan volhouden. Door flexibilisering van de bedrijfsvoering en een verregaande digitalisering van de dienstverlening zijn er volgens de raad nog de nodige besparingen op de bedrijfsvoering te halen, zonder dat hierbij aan kwaliteit wordt ingeboet. De GGD heeft hier al een aantal voorzichtige stappen in gezet, maar de raad is van mening dat dit nog veel verregaander kan.

In de bijlagen bij de programmabegroting 2015 is, in tegenstelling tot voorgaande jaren, niet aangegeven welke producten er in het betreffende programma zijn opgenomen en wat de totale kosten en opbrengsten zijn per product.

Weerstandsvermogen:

In deze paragraaf heeft de GGD de risico's benoemd en het risicoprofiel (hoog, midden, laag) opgenomen. Net als in de programmabegroting 2014 heeft kwantificering van de risico's plaatsgevonden. Daardoor is het mogelijk voor de gemeenten om er in de berekening van hun eigen weerstandsvermogen rekening mee te houden (naar rato van de gemeentelijke bijdrage). De omvang van de risico's worden door de GGD geschat op € 2,0 miljoen, waarbij een onderscheid wordt gemaakt in de mate waarin de verwachting is dat het risico optreedt. Aan de berekening van deze risico's ligt geen statische berekening ten grondslag. Overigens is niet helemaal duidelijk welk effect de onlangs vastgestelde notitie frictiekosten zal hebben op de in de paragraaf Weerstandsvermogen vermelde risico's. De financiële klankbordgroep schat in dat de door de GGD ingeschatte risico-omvang van € 2,0 miljoen iets lager zal uitvallen.

Gemeentelijke bijdrage 2015

Op pagina 5 (nader toegelicht op pagina 40 tot en met 41) van de programmabegroting is de basis voor de berekening van de gemeentelijke bijdrage voor 2015 opgenomen. Voor de indexatie van de gemeentelijke bijdrage 2015 is de brief van de gemeente Alkmaar van 31 maart 2014 gehanteerd. Daarin is opgenomen dat de toegestane loon- en prijscompensatie voor 2015 weliswaar 0,575% bedraagt, maar dat voor 2015 eenzelfde aanvullende taakstelling wordt opgelegd, waardoor feitelijk een nullijn wordt gehanteerd. De gemeenten hebben ervoor gekozen de opgave die het rijk aan gemeenten oplegt, door te vertalen naar de gemeenschappelijke regelingen.

Meerjarenperspectief

De GGD heeft in de programmabegroting 2015 het volgende meerjarenperspectief opgenomen:

	2015	2016	2017	2018
Saldo begroting	-31	-27	-3	-3

Het voorstel van de GGD is het negatieve resultaat aan de reserves te onttrekken, waardoor de begroting weer in evenwicht is. Opgemerkt wordt wel dat in dit saldo een nog te realiseren taakstelling is opgenomen van (cumulatief) € 1,2 mln. in 2019. In de meerjarenbegroting is vanaf 2016 een jaarlijkse loon- en prijscompensatie van 0,575% verondersteld. Belangrijkste reden van deze taakstellingen is de nog te realiseren uitstroom en het effect van de terugloop van het aantal jeugdige inwoners (JGZ). Het Algemeen Bestuur heeft op 3 juli 2013 besloten over de jaren 2013 t/m 2015 de kosten voor boventalligheid jaarlijks extra bij te dragen aan de GGD (bijdrage mobiliteitspool, in totaal € 1,77 per inwoner).

Voorstel

Voorgesteld wordt op basis van het advies van de financiële klankbordgroep en de daarin opgenomen toevoegingen een positieve zienswijze af te geven op de programmabegroting 2015 van de GGD en de daarin opgenomen :

- algemene bijdrage van € 17,15 per inwoner voor 2015;
- de daarin opgenomen bijdrage aan de mobiliteitspool van € 0,54 per inwoner voor 2015;
- de daarin opgenomen bijdrage voor de JGZ ad € 63,43 per jeugdige 0-19 jaar voor 2015.
- de GGD te vragen zo snel mogelijk met een voorstel te komen om de € 1,5 ton bezuinigingsopgave in te vullen.

2. Wat besluit de raad/wat krijgt de raad als hij "ja" zegt?

Als de raad ja zegt dan geeft de raad een positieve zienswijze af op de jaarstukken 2013 en de programmabegroting 2015.

3. Waarom wordt dit onderwerp nu aan de raad voorgelegd?

- ☐ collegebevoegdheid:
- ☒ raadsbevoegdheid:
- ☐ opiniërend:
- ☒ kaderstellend:
- ☐ maatschappelijk urgent:
- ☒ budgetrecht:
- ☐ anders, nl.:

4. Wie heeft er allemaal met de beslissing van de raad van doen?

Regionale samenwerking

- ☒ vindt plaats met gemeenten/via gemeenschappelijke regeling:
- ☐ is onderwerp van onderzoek met gemeenten:
- ☐ wordt nog niet onderzocht, biedt wel mogelijkheden omdat:
- ☐ komt hier niet voor in aanmerking omdat:

Burgerparticipatie: neen

Externe communicatie : ja

Na besluitvorming door de raad wordt de zienswijze van Bergen aangeboden aan het DB van de GGD.

Extern overleg gevoerd met : Ambtelijk overleg Volksgezondheid Rgeio Alkmaar

5. Waaruit bestaan de andere mogelijkheden om het doel te bereiken?

Eigenlijk is er geen andere keuze om het doel te bereiken. Dat komt door het karakter van de Gemeenschappelijke regeling. De positie van het college binnen een GR is als volgt: Het college is gehouden aan het genomen besluit van het bestuur van een GR. Conform de GR is een meerderheidsbesluit voldoende om de (programma)begroting vast te stellen. Tegen dit besluit kan in principe geen bezwaar worden gemaakt, omdat het gaat om een meerderheidsbesluit. De geschillencommissie van de GR behandelt alleen bezwaren die te maken hebben met de toepassing van de regeling. Aangezien de programmabegroting geen onderdeel uitmaakt van de GR zelf kan daar geen bezwaar tegen worden aangetekend.

Artikel 28 van de Wet gemeenschappelijke regelingen biedt de mogelijkheid om geschillen ter beslechting voor te leggen aan Gedeputeerde Staten. Dit artikel biedt in dit geval ook geen houvast voor het indienen van een bezwaar, omdat enerzijds Gedeputeerde Staten alleen een uitspraak doet of in juridische zin de GR zelf goed is toegepast. Anderzijds is Gedeputeerde Staten voorstander van het zoveel als mogelijk oplossen van geschillen in eigen kring en wil slechts dienen als laatste remedie. Onder omstandigheden kan Gedeputeerde Staten nog wel een bemiddelende rol spelen bij de samenstelling van een geschillencommissie.

6. Wanneer wordt de beslissing van de raad uitgevoerd, gerealiseerd en wanneer wordt de raad daarover gerapporteerd?

De begroting en zienswijze worden op 5 juni in de commissie en 26 juni in de raad besproken en vervolgens aan het DB van de GGD aangeboden. In het AB GGD van 2 juli worden bij bespreking en vaststelling van de jaarstukken 2013 en de programmabegroting 2015 de zienswijzen van de aangesloten gemeenten meegenomen.

7. Welke middelen zijn met dit voorstel gemoeid?

Algemene bijdrage Volksgezondheid 2015:

- De gemeentelijke bijdrage in 2015, net als in 2014, € 17,15 per inwoner. Op basis van 30.069 inwoners komt de algemene bijdrage aan de GGD voor Bergen op € 515.683;
- Voor de mobiliteitspool bedraagt de bijdrage € 0.54 per inwoner. Voor Bergen komt dat neer op € 16.237.

Bijdrage dienstverlening Jeugdgezondheidszorg 0-19 jarigen

- De gemeentelijke bijdrage per 0-19-jarige (dienstverlening 0-4 jarigen en adolescenten) bedraagt, net als in 2014) € 63,43. Op basis van 5.631 inwoners van 0 – 19 jaar komt de bijdrage aan de GGD voor Bergen op € 357.174.

Bijdrage totaal

De gemeentelijke bijdrage komt daarmee, exclusief het maatwerkdeel JGZ, in 2015 neer op totaal € 889.094. We hebben (exclusief het maatwerkdeel) € 885.973 begroot. Na instemming van het AB van de GGD met de begroting, stellen we voor het verschil (€ 3.122 nadeel) bij te ramen in onze programmabegroting 2015.

Risico's

- ☐ open-einde regelingen:
- ☒ garantieverplichtingen: de aangesloten gemeenten staan garant voor de GGD.
- ☐ risico's gemeentelijke eigendommen:
- ☐ overige risico's:
- ☒ opgenomen in het risicomanagementsysteem (Naris): ja

8. *Waarom moet de raad dit besluit met deze mogelijke oplossing nemen?*

Er is geen alternatief.

Bijlagen:

1. Aanbiedingsbrief GR GGD NHN
2. Jaarrekening 2013
3. Accountantsverklaring
4. Programmabegroting 2015
5. Toetsingskaders Gemeenschappelijke Regelingen
6. Klankbordgroep financiën
7. Brief: Zienswijze Bergen op Jaarrekening 2013 en Programmabegroting 2015

Bergen, 13 mei 2014

College van Bergen

drs. W.J.M. Bierman,
secretaris

drs. H. Hafkamp,
burgemeester